

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Oboer/28/2018
Identifikačné číslo spisu: 5410203981
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5410203981.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: RECLAIM, a. s., so sídlom Staromestská 3, Bratislava, IČO: 46 076 760, zastúpeného Mgr. Martinom Babčaníkom, advokátom so sídlom Alžbetin Dvor 1348, Miloslavov proti povinným:

1/ B., nar. XX. XX. XXXX, bytom L.,

2/ D., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., o vymoženie pohľadávky vo výške 4 330,64 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 10Er/295/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, č. k. 30CoE/48/2017-77 z 30. januára 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Povinným 1/ a 2/ n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“ alebo odvolací súd“) označeným uznesením potvrdil ako vecne správne uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „exekučný súd“), č. k. 10Er/295/2010-33 z 29. júna 2016, ktorým vyhlásil exekúciu za neprípustnú podľa § 57 ods. 1 písm. m/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“ alebo „EP“) a exekúciu zastavil.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa proti povinnému domáhal vykonania exekúcie pre vymoženie sumy 4 330,64 eur s príslušenstvom na podklade zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V, č. k. 1Zm/547/2009-25 z 25. marca 2010. Na základe oprávneným predložených listinných dôkazov exekučný súd správne vyhodnotil, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Avšak z týchto dôkazov nevyplýva, že by sa zmenkový súd zaoberal spotrebiteľským charakterom právneho vzťahu účastníkov konania a že by prihliadal na okolnosti uvedené § 57 ods. 1 písm. m/ bod prvý až tretí Exekučného poriadku. V posudzovanej veci teda oprávnený

nepreukázal, že v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, bolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, resp. obmedzenia alebo neprípustnosť použitia zmenky či rozpor s dobrými mravmi, alebo so zákonom. Právnym následkom konštatovaného je preto nástup fikcie o existencii dôvodu na zastavenie exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku. Preto potvrdil rozhodnutie exekučného súdu vo výroku o zastavení exekúcie ako vecne správne.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený (ďalej aj „dovolateľ“) dňa 17. apríla 2018 dovolanie, ktorým navrhol zrušiť uznesenie odvolacieho súdu a zároveň aj uznesenie exekučného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podané dovolanie oprávnený odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z.

Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), nakoľko súd nesprávnym procesným postupom, spočívajúcim v zastavení exekúcie, hoci pre takéto zastavenie neboli splnené zákonom stanovené podmienky, znemožnil oprávnenému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. Dovolateľ uviedol, že znenie ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku je jasné, jednoznačne formulované a nepripúšťa dvojaký výklad. Pre naplnenie dôvodu pre zastavenie exekúcie podľa uvedeného zákonného ustanovenia nepostačuje, že súd v základnom konaní neskúmal spotrebiteľskú zmluvu, ako to tvrdí odvolací súd.

Pre naplnenie hypotézy právnej normy musí exekučný súd nevyhnutne identifikovať

aj konkrétnu neprijateľnú zmluvnú podmienku, na ktorú nebolo v základnom konaní prihliadnuté. Logika, ktorú použili konajúce súdy pri aplikácii použitých právnych predpisov, by nevyhnutne viedla k zastaveniu všetkých exekučných konaní vedených na podklade rozhodnutia priznávajúceho nárok zo zmenky. Podľa oprávneného, súdy rozhodujúce v prvej aj v druhej inštancii, bez opory v zákone, bez vykonania dokazovania k tejto otázke, svojvoľne a bez vysvetlenia automaticky prezumujú, že každá spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Oprávnený má za to, že súd nesprávnym procesným postupom, keď v rozpore s explicitným znením ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku zastavil exekúciu bez toho, aby mal preukázané, že v základnom konaní nebolo prihliadnuté na konkrétnu neprijateľnú zmluvnú podmienku, konkrétne obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo konkrétny rozpor s dobrými mravmi, znemožnil oprávnenému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

5. Oprávnený zároveň namietal tú skutočnosť, že novela Exekučného poriadku uskutočnená zákonom č. 438/2015 Z. z. je retroaktívna, nakoľko zasahuje do právoplatne priznaných nárokov. Uvedená právna úprava podľa oprávneného zasahuje aj do vlastníckych práv veriteľov, nakoľko v zmysle právnej úpravy účinnnej do 22. decembra 2015 sa veriteľ mohol na základe právoplatného súdneho rozhodnutia domáhať proti dlžníkovi núteného výkonu rozhodnutia v exekučnom konaní. Zavedením opätovného vecného prieskumu právoplatných súdnych rozhodnutí v exekučnom konaní právna úprava de facto odňala judikovaným pohľadávkam účinky právoplatnosti a vykonateľnosti, ako základného predpokladu pre nútené vymoženie nároku proti dlžníkom v exekučnom konaní. Takáto pravá retroaktivita je v podmienkach procesného práva vylúčená.

6. Povinní sa k dovolaniu oprávneného písomne nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok treba odmietnuť.

6. Podľa C. s. p. sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak (viď § 2 C. s. p.). Z hľadiska právnej úpravy prípustnosti dovolania „iným“ zákonom v zmysle § 2 C. s. p.

je tiež Exekučný poriadok.

7. Podľa § 202 ods. 4 EP v znení účinnom od 1. apríla 2017 dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

8. Podľa prechodného ustanovenia § 243h ods. 1 prvej vety EP k úpravám účinným od 1. apríla 2017, ak tento zákon v § 243i až §243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

Vo vzťahu k opravným konaniam, teda ani k dovolaciemu konaniu, však zákon vo svojich ustanoveniach neobsahuje žiadne pravidlo.

9. V preskúmvanej veci bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu vydané 30. januára 2018 a dovolanie bolo podané 17. apríla 2018. Dovolacie konanie teda začalo za účinnosti Exekučného poriadku, ktorý prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v exekučnom konaní výslovne vylučuje. Pokiaľ teda prechodné ustanovenie Exekučného poriadku neurčilo vo vzťahu k dovolaciemu konaniu žiadne pravidlo a dovolanie (ako i ním napadnuté rozhodnutie krajského súdu) bolo podané už za účinnosti novelizovanej právnej úpravy, je potrebné vychádzať z princípu okamžitej aplikability procesných noriem. K uvedenému záveru dospel najvyšší súd aj v rozhodnutiach, sp. zn. 3ECdo/16/2017, 3ECdo/26/2017, 3ECdo/27/2017, 4ECdo/23/2017, 5ECdo/10/2017, 7ECdo/3/2017, 8ECdo/17/2017, 5ECdo/2/2018, pričom predmetný záver vyhodnotil ako ústavne konformný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v uzneseniach, sp. zn. II. ÚS 185/2018, III. ÚS 276/2018, I. ÚS 281/2018 a náleze I.ÚS 259/2018.

10. Vzhľadom k uvedenému najvyšší súd dovolanie oprávneného, prípustnosť ktorého je ustanovením § 202 ods. 4 Exekučného poriadku (v znení od 1. apríla 2017) výslovne vylúčená, odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

11. O trovách konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., pričom povinným, ktorí boli v dovolacom konaní úspešní, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko im v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.